Lietas arhīva Nr. K26-0449-21
ECLI:LV:REZT:2021:0825.11331033521.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Balvos 2021.gada 25.augustā

Rēzeknes tiesa, tiesnese S.Gmireka,

rakstveida procesā izskatīja krimināllietu, kurā **/pers. A/,** personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības atņemtas), atrodoties alkohola un narkotisko vielu ietekmē, kā arī izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas, šādos apstākļos:

/pers. A/ ar Rēzeknes tiesas 2021.gada 3.jūnija spriedumu, kurš stājies likumīgā spēkā 2021.gada 15.jūnijā, tika atņemtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 1 gadu 6 mēnešiem. Neraugoties uz to, /pers. A/ 2021.gada 15.jūnijā ap plkst.06.45, izvairoties no piespriestā tiesību ierobežošanas soda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas – izciešanas, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības atņemtas), atrodoties alkohola un narkotisko vielu ietekmē (alkohola koncentrācija asinīs – 1,16 promiles un asinīs konstatēti hašiša (marihuānas) kanabinoīdi), Rēzeknes novadā, Ozolmuižas pagastā, ciemā Spundžāni, apļveida krustojumā, Rēzeknes virzienā vadīja transportlīdzekli – automašīnu /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgus nodarījumus, kas paredzēti Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā.

Motīvu daļa

2021.gada 27.jūlijā Austrumlatgales prokuratūras prokurore O.Baško, ievērojot Kriminālprocesa likuma 325.-327., 433.-437.panta prasības, noslēdza ar apsūdzēto /pers. A/ vienošanos par vainas atzīšanu un sodu, izskaidrojot apsūdzētajam tiesības vienošanās procesā un vienošanās noslēgšanas sekas.

Apsūdzētais piekritis vienošanās procesa piemērošanai, viņam inkriminēto nodarījumu faktiskajiem apstākļiem, darbību juridiskajai kvalifikācijai un radītā kaitējuma novērtējumam.

No vienošanās protokola redzams, ka starp valsts apsūdzību un apsūdzēto atbilstoši Kriminālprocesa likuma 437.panta nosacījumiem ir panākta vienošanās par vainas atzīšanu un tiesā pieprasāmo sodu par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu – brīvības atņemšana uz 7 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem, un Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu – brīvības atņemšana uz 6 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli atzīta savas vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu, kā /pers. A/ atbildību pastiprinošs apstāklis, pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta otrās daļas paredzētais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu, savukārt saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu, Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

2021.gada 30.jūlijā tiesā saņemts prokurores ierosinājums par pirmstiesas procesā noslēgtās vienošanās apstiprināšanu par vainas atzīšanu un sodu un krimināllietas materiāli.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 540.[1]panta pirmās daļas noteikumiem ar tiesneses 2021.gada 4.augusta lēmumu prokurores ierosinājuma par pirmstiesas procesā slēgtās vienošanās par vainas atzīšanu un sodu izskatīšana noteikta rakstveida procesā, nosakot termiņu noraidījumu, iesniegumu, lūgumu un papildinājumu iesniegšanai līdz 2021.gada 25.augustam. Noteiktajā termiņā tiesā nekādi lūgumi vai iebildumi rakstveida procesam no procesa dalībniekiem netika saņemti.

Pārbaudot tiesā iesniegto vienošanos, tiesa atzīst, ka lietā savāktie pierādījumi apstiprina /pers. A/ vainu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā, tādēļ tiesai nerodas saprātīgas šaubas par to, ka /pers. A/ apsūdzībā norādītajos apstākļos ir vadījis transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības atņemtas), atrodoties alkohola un narkotisko vielu ietekmē un izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas. Tiesa atzīst, ka apsūdzētā darbības ir pareizi kvalificētas kā Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā paredzētie noziedzīgie nodarījumi.

Tiesa konstatē, ka apsūdzētajam ir izskaidrotas tiesības vienošanās procesā, apsūdzētais ir iepazinies ar vienošanās protokolu un ir piekritis noteiktajam soda veidam un mēram, apsūdzētajam ir izsniegta vienošanās protokola kopija. Tādējādi tiesa atzīst, ka pirmstiesas procesā vienošanās process ir noritējis atbilstoši Kriminālprocesa likuma 38.nodaļā paredzētajiem noteikumiem.

Tiesa atzīst, ka, noslēdzot vienošanos par vainas atzīšanu un sodu, ir ievēroti Krimināllikuma vispārīgās daļas noteikumi par soda noteikšanu. Prokurore un apsūdzētais ir noslēguši vienošanos par sodu atbilstoši Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta otrās daļas sankcijas noteikumiem.

No vienošanās protokola redzams, ka valsts apsūdzības uzturētāja, izraugoties soda veidu un mēru, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro un trešo daļu ir ņēmusi vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, viņa atbildību ietekmējošos apstākļus un attieksmi pret izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Valsts apsūdzība ir konstatējusi, ka /pers. A/ ieguvis pamatizglītību, ir šķīries, apgādājamo nav, algotu darbu nestrādā, agrāk vairākas reizes kriminālsodīts, pēdējo reizi ar Rēzeknes tiesas 2021.gada 3.jūnija spriedumu par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar brīvības atņemšanu uz 5 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 1 gadu 6 mēnešiem, sods nav izciests. Tiesa secina, ka no Sodu reģistra redzams, ka /pers. A/ pamatsodu pēc iepriekš minētā sprieduma sācis izciest no 2021.gada 9.jūlija.

Izvērtējot apsūdzētā /pers. A/ personību, tas ir, iepriekš vairākas reizes kriminālsodīts, tajā skaitā par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, uz noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas brīdi sods nav izciests, neprecējies, apgādājamo nav, algotu darbu nestrādā, viņa attieksmi pret izdarīto noziedzīgo nodarījumu - savu vainu atzina un izdarīto nožēlo, to, ka izvēlējās vienkāršāku procesa veidu, iepriekš

minētos atbildību ietekmējošos apstākļus katra noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, noziedzīgā nodarījumu smagumu - saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētajam inkriminētie noziedzīgie nodarījumi ir klasificējami kā mazāk smagi noziegumi un noziedzīgā nodarījuma raksturu - apsūdzētais vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām un ar tiesas spriedumu noteiktā papildsoda - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas laikā, atrodoties alkohola un narkotisko vielu ietekmē (alkohola koncentrācija asinīs - 1,16 promiles un asinīs konstatēti hašiša (marihuānas) kanabinoīdi), tādējādi apdraudot sabiedrisko drošību transportlīdzekļu kustības jomā un jurisdikcijas intereses tiesas spriedumu izpildes jomā, prokurore uzskata par iespējamu lūgt tiesu piespriest apsūdzētajam /pers. A/ pamatsodu - brīvības atņemšanas veidā par abu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, tuvāk sankcijas vidējam apmēram.

Prokurore uzskata, ka konkrētajā gadījumā, ņemot vērā visus lietas apstākļus, naudas sods un piespiedu darbs nesasniegs Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteikto soda mērķi: aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Noziedzīgos nodarījumus /pers. A/ izdarīja dienā, kad stājās spēkā tiesas spriedums, ar kuru viņš bija notiesāts par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu. Minētais liecina par apsūdzētā vienaldzīgo attieksmi pret likumu ievērošanu un viņa noslieci veikt likumpārkāpumus, turklāt tādus, kas apdraud sabiedrisko drošību transportlīdzekļu kustības jomā. Ņemot vērā to, ka nav iegūta pārliecība par to, ka apsūdzētais turpmāk neizdarīs jaunus likumpārkāpumus, tādēļ viņš izolējams no sabiedrības.

Apsūdzētajam par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ir piemērojams obligātais papildsods - tiesību ierobežošana. Ņemot vērā gan konstatēto alkohola koncentrāciju, gan konstatētās narkotiskās vielas /pers. A/ asinīs, uzskata, ka papildsods - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana būtu nosakāms tuvāk maksimālajam sankcijas termiņam.

Krimināllikuma 50.panta pirmajā daļā noteikts, ja persona izdarījusi vairākus patstāvīgus noziedzīgus nodarījumus, tiesa, taisot spriedumu, nosaka sodu atsevišķi par katru noziedzīgo nodarījumu, Šādā gadījumā galīgais sods nosakāms pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, ietverot vieglāko sodu smagākajā vai arī pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus.

Ņemot vērā, ka noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgu nodarījumu ideālo kopību, bet apdraud dažādas intereses, kopīgais sods /pers. A/ būtu jānosaka, daļēji saskaitot piespriestos pamatsodus un pilnīgi pievienojot papildsodu.

Krimināllikuma 51.panta pirmajā daļa noteikts, ka ja notiesātais pēc sprieduma spēkā stāšanās, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi vai daļēji pievieno sodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā sprieduma.?

/pers. A/ noziedzīgus nodarījumus izdarījis pēc Rēzeknes tiesas 2021.gada 3.jūnija sprieduma spēkā stāšanās, bet pirms soda izciešanas.

Krimināllikuma 51.panta pirmās[1] daļas 2.punktā noteikts, ka nosakot sodu pēc vairākiem spriedumiem, sodam pievieno ne mazāk kā vienu trešdaļu no neizciestā soda, ja ir konstatēts noziedzīgu nodarījumu recidīvs.

/pers. A/ uz vienošanās protokola parakstīšanas dienu pēc Rēzeknes tiesas 2021.gada 3.jūnija sprieduma neizciestais pamatsods - brīvības atņemšana ir 4 (četri) mēneši 11 (vienpadsmit dienas) un neizciestais papildsods - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana ir 1 (viens) gads 6 (seši) mēneši, līdz ar to viņam jāpieskaita ne mazāk kā viena trešdaļa no šī neizciestā soda.

Ievērojot augstāk minēto, ar apsūdzēto /pers. A/, personas kods /personas kods/, ir panākta vienošanās par to, ka prokurore lūgs tiesu atzīt viņu par vainīgu:

- Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 7 (septiņiem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem;
- Krimināllikuma 312,panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo, otro un ceturto daļu, /pers. A/ sodu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos pamatsodus un pilnīgi pieskaitot papildsodu, noteikt brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu un pirmās[1] daļas 2.punktu, /pers. A/ pēc kopības ar Rēzeknes tiesas 2021.gada 3.jūnija spriedumu, daļēji pievienojot neizciesto sodu- brīvības atņemšanu un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu (uz vienošanās noslēgšanas dienu neizciestais sods - brīvības atņemšana ir 4 (četri) mēneši 11 (vienpadsmit dienas) un neizciestais papildsods - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana ir 1 (viens) gads 6 (seši) mēneši), galīgo sodu noteikt - brīvības atņemšanu uz 10 (desmit)) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Ņemot vērā minēto un ievērojot starp valsts apsūdzību un apsūdzēto noslēgtās vienošanās būtību, tiesa uzskata, ka vienošanās ir apstiprināma, un apsūdzētajam ir nosakāms sods, par kādu ir panākta vienošanās, jo pieprasītais sods atbilst Krimināllikuma vispārīgās daļas noteikumiem un Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta otrās daļas sankcijas robežām. Tiesa nesaskata nekādus pamatus atzinumam, ka pieprasāmais sods ir neatbilstošs vispārīgajiem kriminālsodu noteikšanas principiem, un uzskata, ka šāda soda noteikšana ir atbilstoša un samērīga ar izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un smagumu, un ar tā piemērošanu ir iespējams sasniegt Krimināllikuma 35.pantā noteiktos kriminālsoda piemērošanas mērķus.

Kriminālprocesa likuma 543.panta ceturtā daļa nosaka, ka tiesa, taisot spriedumu, var precizēt vienošanās protokolā paredzēto soda mēru, ja ir pieļauta kļūda, nosakot galīgo sodu, vai ja tas saistīts ar laika tecējumu no vienošanās noslēgšanas dienas līdz iztiesāšanas dienai. Precizējums nedrīkst pasliktināt apsūdzētā stāvokli.

Tiesa secina, ka /pers. A/ pēc Rēzeknes tiesas 2021.gada 3.jūnija sprieduma izcieš pamatsodu no 2021.gada 9.jūlija. Prokurore 2021.gada 27.jūlija vienošanās protokolā norādīja, ka uz vienošanās noslēgšanas dienu neizciestais sods - brīvības atņemšana ir 4 mēneši 11 dienas. Tiesa uzskata, ka lai nepasliktinātu apsūdzētā /pers. A/ stāvokli, tad vienošanās protokolā norādītais galīgais pamatsods – brīvības atņemšana, kas piemērots saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu un pirmās[1] daļas 2.punktu, no brīvības atņemšanas uz 10 mēnešiem ir samazināms uz 9 mēnešiem un 1 dienu, t.i., par laika posmu no vienošanās protokola noslēgšanas 2021.gada 27.jūlijā līdz saīsināta sprieduma taisīšanas brīdim 2021.gada 25.augustam.

Drošības līdzeklis /pers. A/ netika piemērots.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 1.punktu, lietiskos pierādījumus – nomazgājumus DNS konstatēšanai no automašīnas /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, stūres, ātrumkārbas pārslēgšanas kloķa virsmas un smaržu pēdas no vadītāja sēdekļa virsmas, kas glabājas Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes iecirkņa lietisko pierādījumu glabātavā - iznīcināt.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 530., 540.[1] un 543.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā, 312.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā.

Apstiprināt starp apsūdzēto **/pers. A/** un Austrumlatgales prokuratūras prokurori Oksanu Baško 2021.gada 27.jūlijā noslēgto vienošanos un piespriest **/pers. A/** sekojošu sodu:

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 7 (septiņiem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo, otro un ceturto daļu, galīgo sodu šajā spriedumā **/pers. A/** noteikt pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu un pirmās[1] daļas 2.punktu, pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, pievienot daļēji šinī spriedumā noteiktajam sodam neizciesto sodu pēc 2021.gada 3.jūnija Rēzeknes tiesas sprieduma un galīgo sodu **/pers. A/** noteikt – brīvības atņemšanu uz 9 (deviņiem) mēnešiem 1 (vienu) dienu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Drošības līdzeklis **/pers. A/** nav piemērots.

Lietiskos pierādījumus – nomazgājumus DNS konstatēšanai no automašīnas /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, stūres, ātrumkārbas pārslēgšanas kloķa virsmas un smaržu pēdas no vadītāja sēdekļa virsmas, kas glabājas Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes iecirkņa lietisko pierādījumu glabātavā - iznīcināt.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams.

Prokurors un apsūdzētais 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Pilno spriedumu 10 dienu laikā no tā pieejamības dienas kasācijas kārtībā var pārsūdzēt vai noprotestēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamentā, kasācijas sūdzību vai prokurora protestu iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnese S.Gmireka